

Economia lineal vers economia circular

Com a introducció i repàs del tema dels residus, us proposem realitzar amb els vostres alumnes una activitat que presenta el concepte d'economia circular i el relaciona amb els seus hàbits. Consta de dues parts:

1a PART

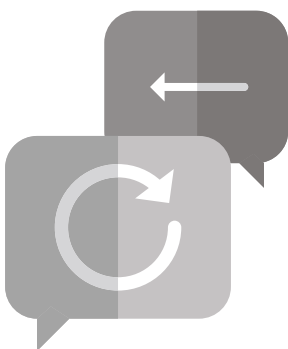

En primer lloc, es proposa als alumnes que resolguin un **qüestionari de manera individual** per tal de conèixer els seus hàbits en relació amb la gestió dels residus (vegeu la **fitxa Qüestionari inicial**).

Per poder obtenir els resultats generals del grup es pot fer una **petita estadística amb els resultats**. Així doncs, per a cada pregunta s'haurà de calcular el percentatge de cada resposta (p. ex.: el 80 % dels alumnes utilitzen un sistema reutilitzable per dur l'entrepà) i fer-ne el gràfic corresponent.

Un cop s'hagin obtingut totes les dades estadístiques es poden **comentar entre tots i extreure'n conclusions**.

2a PART

L'activitat de l'anàlisi estadística es complementa amb la **fitxa Economia circular i economia lineal**, en què es presenten els dos models econòmics. Cada pregunta del *Qüestionari inicial* porta associada una puntuació, de manera que, un cop completat, s'obté una **puntuació final**. Amb aquesta xifra cada alumne pot **valorar** si en el seu dia a dia és més afí a un sistema d'economia circular o bé a un d'economia lineal.

Un cop realitzada la reflexió individual cal fer una **posada en comú** per valorar els resultats de tot el grup i **relacionar-los amb els impactes que genera cada tipus d'economia** en el medi i la societat.

Podeu compartir la vostra experiència a través de les xarxes socials del programa Compartim un futur:

Qüestionari inicial

Nom i cognoms:

Classe: Escola:

Respon a les preguntes següents segons els teus hàbits de consum familiar.

1. En quantes fraccions separeu els residus a casa?

- a. No els separem, els posem tots al mateix cubell
- b. 2 o 3
- c. 4 o 5

2. Què en feu de l'oli usat?

- a. L'aboquem a l'aigüera o a la paperera
- b. El portem a la deixalleria o en fem sabó

3. Com emboliqueu els entrepans?

- a. Amb un sistema d'un sol ús: paper d'alumini, paper de plàstic, paper de cuina...
- b. Amb un sistema reutilitzable: *Boc'n'roll*, carmanyola...

4. Quan aneu d'excursió, a la platja..., com us endueu les begudes?

- a. Amb un sistema d'un sol ús: llaunes, brics o ampelles comprades
- b. Amb un sistema reutilitzable: ampolla de vidre reomplerta, cantimplora...

5. Com feu la compra?

- a. Amb bosses de plàstic que donen a la botiga
- b. Amb bossa reutilitzable de tela, amb el carro, el cabàs...

6. Utilitzeu piles...

- a. D'un sol ús
- b. Reutilitzables
- c. No en fem servir

7. Què en feu de la roba que ja no utilitzeu?

- a. La llencem al contenidor gris
- b. La portem a un punt de recollida o contenidor especialitzat
- c. La donem a amics, familiars o coneguts o la venem

8. Si podeu escollir, la fruita i verdura la compreu...

- a. Amb safates de plàstic, amb una bossa de plàstic o amb xarxa
- b. A granel

Puntuació

Un cop resolt el qüestionari, i seguint la puntuació de la taula següent, suma el resultat de les teves respostes.

	Pregunta 1	Pregunta 2	Pregunta 3	Pregunta 4	Pregunta 5	Pregunta 6	Pregunta 7	Pregunta 8
a	2	2	2	2	2	2	2	2
b	1	0	0	0	0	1	0	0
c	0	-	-	-	-	0	0	-

Total punts

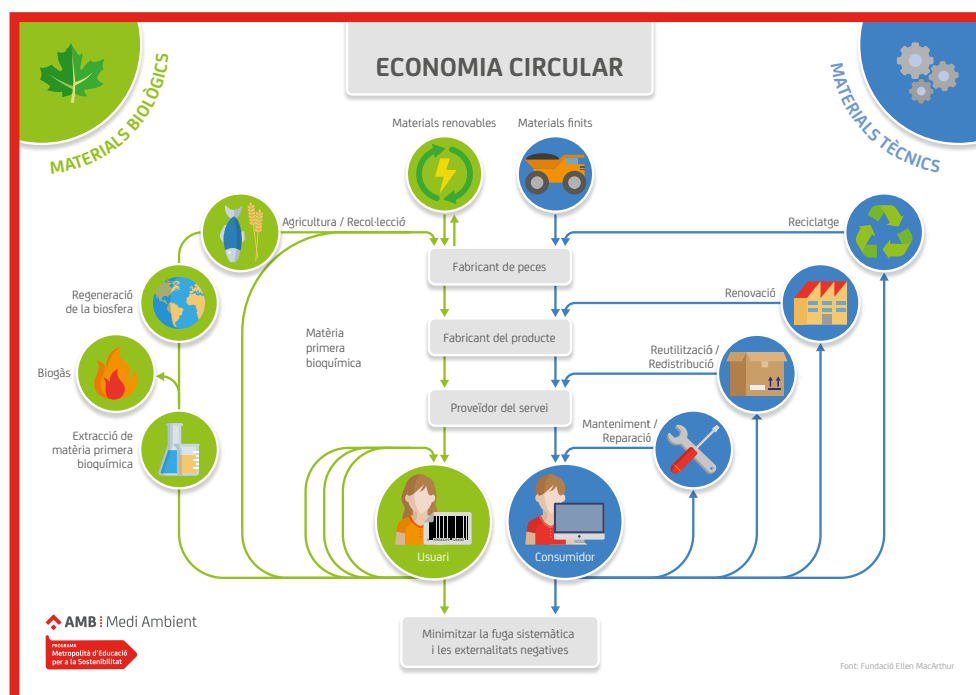
Què és l'economia circular?

L'economia circular és una estratègia per **reduir la quantitat de materials extrets directament del medi (verges) i els residus generats en la producció d'un bé de consum**, així com la contaminació que aquest procés pugui causar. **Els residus esdevenen recursos que es podran tornar a utilitzar.**

Com ho aconseguim? Tenint en compte les premisses següents:

- Els **residus no existeixen**. Els components de què està fet un producte estan dissenyats per retornar al cicle de vida dels materials. Així doncs, tenim els materials biològics, que poden retornar al medi sense causar cap impacte negatiu, i els materials tècnics, que estan pensats per ser reutilitzats una vegada i una altra amb un consum mínim d'energia.
- Gran **diversitat de productes**. I han de ser versàtils, modulars i adaptables a diferents situacions per allargar al màxim la seva vida útil.
- L'energia ha de ser **renovable**.
- És vital **reduir**. Cal millorar l'eficiència en l'ús de recursos per disminuir el consum de materials i energia.
- El **valor de les coses**. Sovint, per estratègies comercials, el preu de venda d'un producte no reflecteix el seu cost real. Per això cal afavorir que els consumidors coneguem el cost econòmic i ambiental d'allò que comprem i que els béns de consum tinguin un preu just.
- **Què venem?** Hem de passar de vendre productes a vendre serveis.

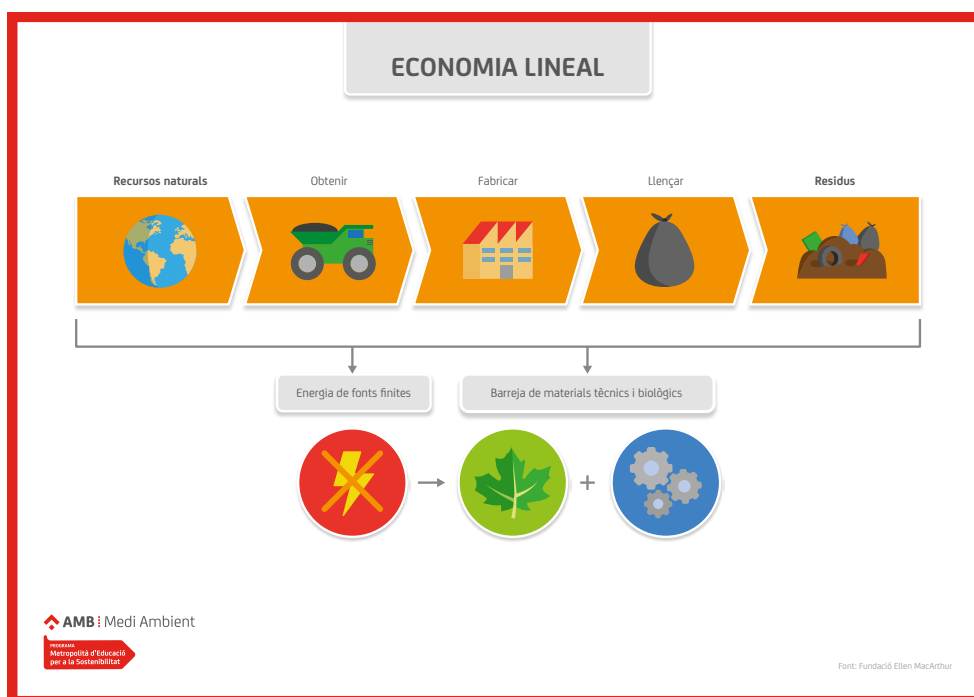
A continuació et presentem una imatge per acabar d'entendre com funciona l'economia circular:

En contraposició, tenim l'**economia lineal**, basada a **prioritzar l'estalvi econòmic** en tots els aspectes del cicle productiu en comptes dels criteris socials o ambientals. Això comporta sovint un procés de producció lineal que va des de l'obtenció de materials fins a la fabricació de productes i la posterior eliminació dels residus generats. El cicle no es tanca, per la qual cosa **sempre caldrà recórrer als recursos**

naturals per iniciar un nou procés productiu, i els residus sempre seran considerats com a **rebuig**.

En resum, aquest model **no té en compte criteris de sostenibilitat** com són l'ús de materials biodegradables i aparells eficients, l'estalvi energètic o el reciclatge de materials, entre d'altres. Ho pots veure en la imatge següent:

Valorem els resultats: ets més d'economia circular o d'economia lineal?

Mitjançant la puntuació obtinguda, valora els teus resultats. Si obtens:

De 0 a 5 punts

Tens visió de futur! L'economia circular pot ser una realitat gràcies a persones com tu que, a partir de petites accions, contribueixen a fer un ús sostenible del nostre entorn.

De 6 a 11 punts

T'animem a seguir investigant noves maneres de millorar la teva gestió dels residus. Ja ho fas molt bé però encara pots incorporar-hi nous hàbits.

De 12 a 16 punts

T'has plantejat mai la petjada ecològica de les teves accions sobre el planeta? Fer un ús sostenible dels recursos és a les teves mans. Segur que modificant petits hàbits obtens grans resultats. Tenim un llarg camí per recórrer!

Què en penses? Creus que podries fer alguna cosa per canviar els teus hàbits i d'aquesta manera afavorir l'economia circular? Quins resultats han obtingut la resta de companys? Compareu-los!